

Vaqif BƏHMƏNLİ

Üzük

O vüsal günləri hayana düşdü,
Var imiş könlümü qırmağın sənin.
Nə vaxtdan bu üzük payına düşdü: -
Alışib yanaydı barmağın sənin...

Səni bəxş etdilər nə bilim kimə,
Mənim sevməyim də bir günah imiş.
Həsərin zəhərli gülləyimiş demə,
Bu kövrək ürəyim nişangah imiş.

Nəfəsim alışıb gör necə yandı.
Yalvarram, o qızdan aralan, üzük!
Bəxtimə dolanan qızıl ildir,
Sənin barmağında saralan üzük.

Tutub ürəyimi qərib bir giley,
Kədəri quzeyin daşı boydadır.
Gözümdə sozalıb, kiçilib hər şey,
Dünya da üzüyün qaşı boydadır.

Köçdüm gözlərinə günün birində,
Varlığım qəlbində durmadımı bəs?
Sənin o nişanlın bəbəklerinde
Mənim nişanəmi görmədimi bəs?

Daş yerə çırpılıb əzilmişəm mən,
Ağrı qatar-qatar əzikdən keçər.
Yaman incəlmişəm, nazılmışəm mən
Varlığım sap kimi üzükdən keçər.

Bir haray bənd olub könülə, gözə,
Təmiz məhəbbəti günah sayıblar.
Səni bir oğlana, bir könülsüzə
Məni də kədərə nişanlayıblar...

Belə yaxşıdı

Bir yol da saymayıb qohum-qardaşı
nə qədər pərdə var, vurub yıxasan,
Alıb qoltuğuna sevdalı başı
çıxanda aradan elə çıxasan
boş yaxan keçməyə ələ, yaxşıdı! -
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Gözlərin dikilə guman yerinə,
daha atmayasan oxu heç kimə.
Qaşını çatanda kaman yerinə,
çölləri gəzəndə ceyran eşqinə
toruna düşdüyün tələ yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Hər gün ayaqlasın, iz də qocalır,
bəsdə dirədiyin küncə qəlbini!
Oğlan da qocalır, qız da qocalır...
Qərib bir quş olub qönçə qəlbini
açasan bir qərib gülə, yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

İstə, ya istəmə, gecələr bitər,
Anbaan azalar canında odun.
Bu qəribə qismət tamama yetər -
Bir qərib dünyada bir qərib qadın
dərdindən can verib ölə, yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Tanrının nə qədər gizlinləri var;
Qoy bu da ehmalca bəxtə yazılsın.

”Biz kimse görmədik” -
söyləsin yollar,
Başına gələnlər yuxu yozulsun,
düşməsin dillərdən dilə, yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Bu da ildə bir yol bərk aclığını -
Dönəsən doymayan, ya doyan kimi.
Görəsən darvaza sən açdığını,
qapın aralıdı...
sən qoyan kimi,
adlayan olmayıb hələ, yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Kürkünü asasan sivri qarmağa
Getməmiş qürbətəin ətri canından,
Arvadın yüyürə qaz yandıрмаğa,
Deyə: - Nə durmusan xoruz banından?
Sonra da üzünə gülə, yaxşıdı,
Qardaş, qadan alım, belə yaxşıdı.

Eşq

Başımı xəyalın qatır birtəhər
Yoxdu qaynamağım daha heç kimlə.
Mən sənə eşqinlə qalxıb hər səhər,
Axşam da...yatmıram sənə eşqinlə.

Nə bilim küçədə, yolda, yuxuda,
Yenə görərəmmi? Ürək yeyirəm!
Sənə eşqinlədi içdiyim su da,
Mən sənə eşqinlə çörək yeyirəm!

Unudub dost doğma qardaşlarımı
Bu eşqin qəminə qardaş oluram.
Çəkirəm başıma göz yaşlarımı
Mən sənə eşqinlə sərxoş oluram.

Eşqində gücə bax, bilsə də yoxdu
Öləni diriltmək hökmü Allahda
Çağa tək güldürür qəhr olan bəxti,
Məni gah öldürür,dirildir gah da.

İndi billəm nəymiş eşq odu canda
Ona kim baxırmış, nəfə baxırmış.
Məcnun çöl gəzəndə, Kərəm yananda
İsa da çarmıxda kefə baxırmış!

Allah, sən bilirsən nələrə dözdüm
Bu sevda yolunu tutana kimi.
Dəli dalğalara baş vurum, üzdür
Eşqin dəryasında batana kimi.

Sevdanın çətin yolu

Göstərdi hökmünü boranlar, qarlar,
Sitəm siper çəkdi, qəm sıra tutdu.
Dikindən təkinə buzladı dağlar,
Şüşə könlümüzü sırsıra tutdu.

Baxmadı saxtaya...
uçdu cüt ürək,
keçdi ayrılığın uzun içindən.
Buz buza çırpıldı çaxmaq daşı tək,
qıgılcım ayrıldı buzun içindən!

Dar günün sahibi Allahdı yenə
Bir qarlı yol verdi bizə də, şükür!
Yaralar sarıyan qar tənzipinə,
Cana can calayan buza da, şükür!

... Sonra tonqal odu dağıladı qarı,
Odumuz buzların bağrını yardı.
Əriyib sel oldu dağların qarı,
bu dəfə də bizi daşqın apardı!

Varlı adam

Sərvət, dövlət deyib canı üzmədim,
yeridim yolumu sədaqət ilə.
Könül divarıma mərmər düzmədim,
üzlədim silinməz məhəbbət ilə.
Qocaya zamanın fəryadı dedim,
körpə çöhrələrə, duadı, dedim...

sirli bir damlaya dəryadı, dedim -
heç işim olmadı kəmiyyət ilə.

Rəsmini çəkənim şirəli çəkdi;
qayıdıb üstündən nur əli çəkdi...
Tanrımı hamıdan irəli çəkdim -
tül pərdə saxladım cəmiyyət ilə.

Məkrə, paxıllığa ilan söylədim,
kələyə ən qorxunc dalan söylədim...
Kim mənə qurama, yalan söylədi
ağzını qapadım həqiqət ilə.

Sözümdən söz çəkib demə kəmsərəm -
başımın daşdı zalım, qansoran...
Xain süfrəsində tikə kəsmərəm,
nəsil qanlısıyam xəyanət ilə.

Başmaqçı odur ki, başına gələ,
sanma ki, söz dedim xoşuna gələ.
Üstümə fillərin qoşunu gələ
mənə bata bilməz bu qüvvət ilə.

Əlləri var olsun körpü cızanın -
altında qaynayır məhşər qazanı.
Sözümdə puç varsa, Tanrı cəzamı
versin özü bilən bir qiymət ilə.

Belə

Ömür ki od aldı, əriyir şam-şam -
yağı yalavaca paylanır cam-cam,
Fələyin qolunda səhəngdi adam -
sonda qopur qulpu, lüleyi belə...

Qafil o kəsdi ki, çörəkdən qaçır,
Eşqin yeri dardı, ürəkdən qaçır...
Məhdə hünər hanı? -
Kürəkdən qaçır,
Şəlləmə belinə küləyi beləəə...

Fələk pəsdah açır sınıq təkərlə,
Novdanda dən yoxsa, hərhlə, ha hərhlə...
Un olub ələnilir can zərrə-zərrə
Kafər, fırlatmazlar ələyi belə!

Ürəyi at verdi... Allah, min, dedi -
Çapırsan...
görmürsən tər içindədi? -
Allahın verdiyi yaman gündədi;
Adam əldən salmaz ürəyi belə!

Sözün şövqü dəysə qızıl qanayar,
Kəlməni ləldən çək, qızıldan ayır!
Mürəkkəb ayrı şey, qızıl qan ayrı
Qandı şax saxlayan lələyi belə...

Can ona sadağa, baş ona peşkəş,
Xas aşiq qul olmaz ötərgi eşqə!
Kimşəyə dil vermə Tanrıdan başqa,
Buraxma evinə mələyi belə!

Yuxuda yuxu

Bürünüb üşüyən qoca yaşımə,
İşlək öküz kimi düşsəm də yorğun,
Güc tapıb dişimi sıxdım dişimə,
Bu gecə
mən səni yuxuda gördüm.

Gördüm doqqazdayam,
sən də gəliрсən,
Üstündən ötməyib elə bil çovğun.
Yenə o müəmma, yenə o sirsən,
Aytək ziyalısan,
namxuda,
gördüm...

O gözlər,
o gülüş...
yerindədi tam,
həmənlə o cığada, qaşda qalmısan.
Nə təhər olur ki,
mən altmışdayam,
Sən elə onaltı yaşda qalmısan?

Ay Allah, dilimin ucundadı lap,
Pozulub yaddaşımlar...
nə idi adın?
Adın muncuq-muncuq -
qırıqlanıb sap,
nə illah elədim xatırlamadım.

Adı neyləyirəm,
sən həmənlə sənənlə,
bu huşsuz, bu başsız mənəmmi, əsla!
Ocaq alışarmı küləcnə sönsə,
yuxuma gəlmisən hansı əsasla?

Qalın illər altıda titrəyirəm mən,
Həsərt yorğanının şəriki sinəm...
İstədim üzündən,
əlindən öpəm,
Dedin,
haqqın çatmır hər ikisinə.

Eşq ötür bülbültək yuxu dilində,
Elə bil anladır nə imiş qüdrət.
Belə tər qalmağın hicran çölündə,
nə olar, sirrini mənə də öyrət!

Şair

Tanrıdan savayı anlamaz heç kim
sevgi göylərində...
yer eşqi olmur.
Yerə, göyə sığmır şairin eşqi,
Eşqdən yarananın bir eşqi olmur!

Yerə, göyə sığmır şairin eşqi,
Şairin
dünyaya dəyən eşqi var,
yaxası bərq vuran cəlvəli püşkü
Bir də ki...
qapqara geyən eşqi var!

...Təki yar dilinin qılınıc dəyə,
təbibə yollanmaz çaradan ötrü.
İlan tək atılar qızıl gülləyə,
Canı qurban verər yaradan ötrü.

Şairin dünyada bir eşqi olmur,
Payız eşqini say, yaz eşqini say.
Baxıb sonalamaq, ya seçki olmur,
Atəş eşqini say, buz eşqini say.

...Şairdə qanad var;
yüksəlir, enir
dərin dəreyə də,
qəlbi dağa da.
Şair adam vursa,
Allah bəyənir,
Şair
sevgi qatır əclaflığa da!

Azərbaycansayağı ayrılıq

Uşaq da bilir ki, ”yek”dir tək təməl,
bölünən rəqəmdi -
”dü”, ayrılıqdı.
Hər kəsin sonuncu nəğməsi əməl,
Göl üstə can verən qu...
ayrılıqdı!

Ha ula, harayın qurda da yetmir -
o taylı-bu taylı yurd dada yetmir...
Niskilin ləkəsi gorda da getmir -
durum necə deyim, yu, ayrılıqdı?

Tarix sürgün çəkir sarı kağızda -
zalımdı, saxlayır yaranı duzda!
Bir dil çürüyürsə iki ağızda
ayrı nə adı var? -
bu, ayrılıqdı!

Bədəndə baş deyil... sualdı, durur!
Həsərt aysberqdi, sualtı durur!
Hamını uğura su qovuşdurur,
Biz Araz nəslilik -
su, ayrılıqdı...

